

De reis van een asielzoeker

/luchtelingenwerk Nederland - de reis van een asielzoeker

<https://youtu.be/wUEuSHqu0Q4>

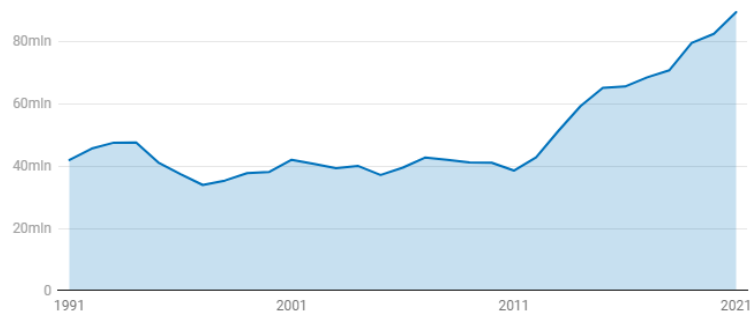
Begrippenlijst

- **Vluchteling:** Je bent een vluchteling als je je land van herkomst ontvlucht vanwege gegronde vrees voor vervolging wegens je ras of nationaliteit, godsdienst, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep. Je kunt in je eigen land geen bescherming krijgen van de overheid tegen deze vervolging of de overheid is verantwoordelijk hiervoor.
- **Asielzoeker:** niet iedere asielzoeker is een vluchteling. Een asielzoeker vraagt bescherming aan in een ander land (vraagt asiel aan), maar er is nog niet bepaald of hij of zij inderdaad internationale bescherming nodig heeft. Het land waar asiel is aangevraagd onderzoekt of de asielzoeker inderdaad bescherming nodig heeft, op basis van het VN Vluchtelingenverdrag. Tijdens de asielprocedure wordt dus vastgesteld of een asielzoeker ook daadwerkelijk een vluchteling is. In Nederland bepaalt de IND, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, of een asielzoeker wordt erkend als vluchteling
- **Statushouder:** Iemand krijgt een vluchtelingenstatus als iemand erkend wordt als vluchteling (door de IND). Asielzoekers die als vluchteling worden erkend krijgen de vluchtelingenstatus. In Nederland worden zij statushouders genoemd.
- **Migrant:** een vluchteling heeft zijn of haar land gedwongen verlaten wegens vervolging, oorlog of geweld. Een migrant heeft zijn of haar land doorgaans op vrijwillige basis verlaten, en vaak in de hoop op een beter leven elders. Indien de migrant zou willen, kan hij of zij veilig terugkeren naar het land van herkomst. Een vluchteling kan dat niet.
- **Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV):** kinderen die niet in hun eigen land zijn en gescheiden zijn (geraakt) van beide ouders of voogd. Deze kinderen kunnen asielzoeker, vluchteling of migrant zijn. In Nederland wordt voor hen gezorgd door NIDOS, de Nederlandse onafhankelijke (gezins)voogdij-instelling. Bij aankomst krijgen deze kinderen direct een voogd toegewezen. Kinderen onder de 15 jaar worden in een gastgezin geplaatst. Een alleenstaand kind kan een asielaanvraag indienen, met hulp van hun NIDOS-voogd.
- **Vluchtelingenverdrag:** Het "*Verdrag betreffende de status van vluchtelingen*", ofwel het Vluchtelingenverdrag, is een verdrag van de Verenigde Naties dat werd aangenomen in 1951. Het Vluchtelingenverdrag van 1951 en het bijbehorende protocol van 1967 vormen de basis. In het verdrag zijn de betekenis van de term 'vluchteling' vastgelegd, de rechten van vluchtelingen, en de wettelijke verplichtingen van landen om hen te beschermen. Het kernprincipe is **non-refoulement**, dat stelt dat een vluchteling niet mag worden teruggestuurd naar een land waar zijn of haar leven of vrijheid ernstig wordt bedreigd. Het verdrag is inmiddels ondertekend door 149 landen (waaronder Nederland). Volgens de wetgeving wordt van deze landen verwacht dat ze ervoor zorgen dat de rechten van vluchtelingen worden gerespecteerd en beschermd.

Aantal vluchtelingen wereldwijd

89,3 miljoen mensen wereldwijd gedwongen op de vlucht

eind 2021 wegens vervolging, conflict, geweld, mensenrechtenschendingen of gebeurtenissen die de openbare orde ernstig verstoren.

16 juni 2022

Bron: UNHCR Global Trends 2021 - Gecreëerd met Datawrapper

Inmiddels 103 miljoen

Vluchtelingen (onder UNHCR-mandaat)

16 juni 2022

* Bron: Internal Displacement Monitoring Centre

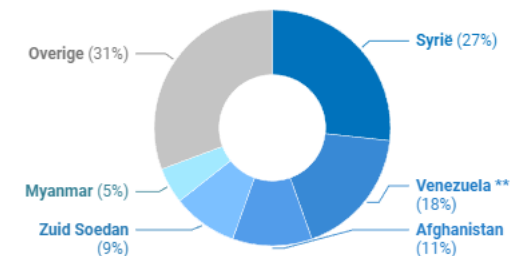
** Exclusief Venezolaanse asielzoekers en vluchtelingen

Bron: UNHCR Global Trends 2021 - Gecreëerd met Datawrapper

Van de ca. 100 miljoen vluchtelingen hebben in 2021 ca. 538.000 mensen asiel aangevraagd in een EU land. Dat is 0,000538% van alle mensen die wereldwijd op de vlucht zijn. Duitsland en Frankrijk vangen samen bijna 47% van de asielzoekers die asiel aanvragen in Europa op. 10% van alle migratie naar Nederland betreft asielmigratie.

69% kwam uit slechts vijf landen

Meer dan twee derde van alle vluchtelingen en Venezolanen ontheemd buiten hun land kwamen uit slechts vijf landen.*

16 juni 2022

Disclaimer: cijfers tellen niet op tot 100 procent door afrondingen

* Exclusief Palestijnse vluchtelingen onder UNRWA-mandaat

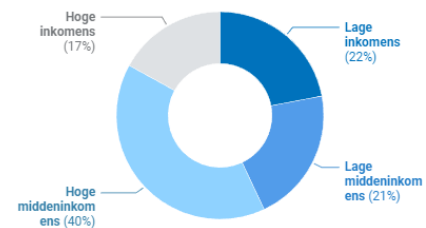
** Dit is het aantal Venezolaanse vluchtelingen en Venezolanen ontheemd in het buitenland

Bron: UNHCR Global Trends 2021 - Gecreëerd met Datawrapper

Waar worden vluchtelingen opgevangen?

83% opgevangen in lage en midden inkomenslanden

Lage- en midden inkomenslanden ving in 2021 83% van alle vluchtelingen en ontheemde Venezolanen op.*

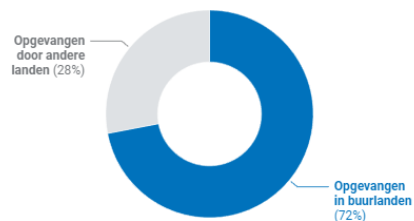
16 juni 2022

* Exclusief Palestijnse vluchtelingen onder UNRWA-mandaat

Gecreëerd met Datawrapper

72% opgevangen in buurlanden

72% van alle vluchtelingen en Venezolanen ontheemd in het buitenland verbleven in een buurland van hun land van herkomst.

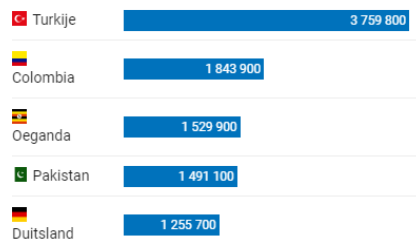
16 juni 2022

* Exclusief Palestijnse vluchtelingen onder UNRWA-mandaat

Source: UNHCR Global Trends 2021 - Created with Datawrapper

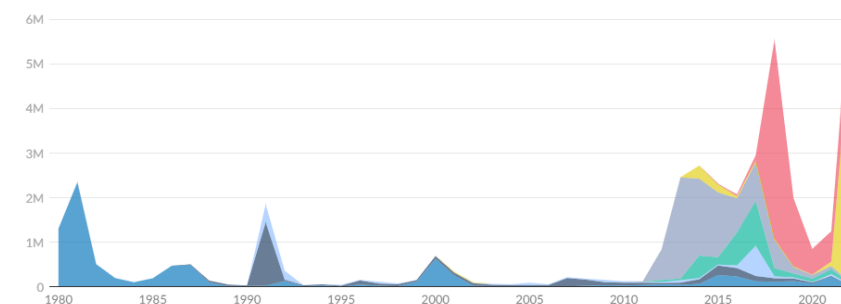
Top 5 opvanglanden

Turkije ving bijna 3,8 miljoen vluchtelingen op, de grootste vluchtelingenbevolking ter wereld. Colombia kwam op de tweede plaats met meer dan 1,8 miljoen, inclusief Venezolanen ontheemd in het buitenland.

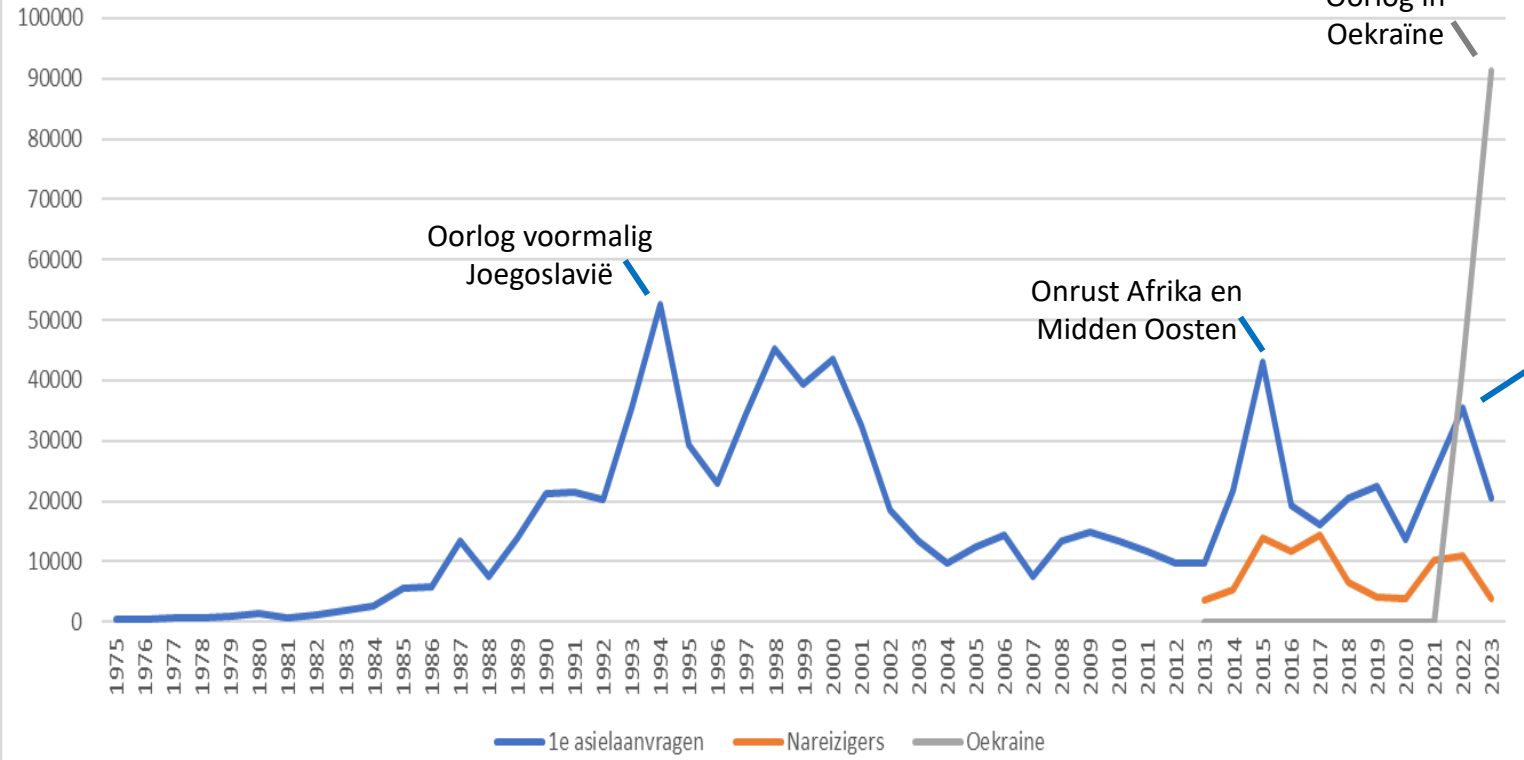
Grootste gedwongen ontheemdingsstromen over grenzen heen 1980 – medio 2022

Afghanistan, Iraq, Myanmar, South Sudan, Syria, Ukraine, Venezuela

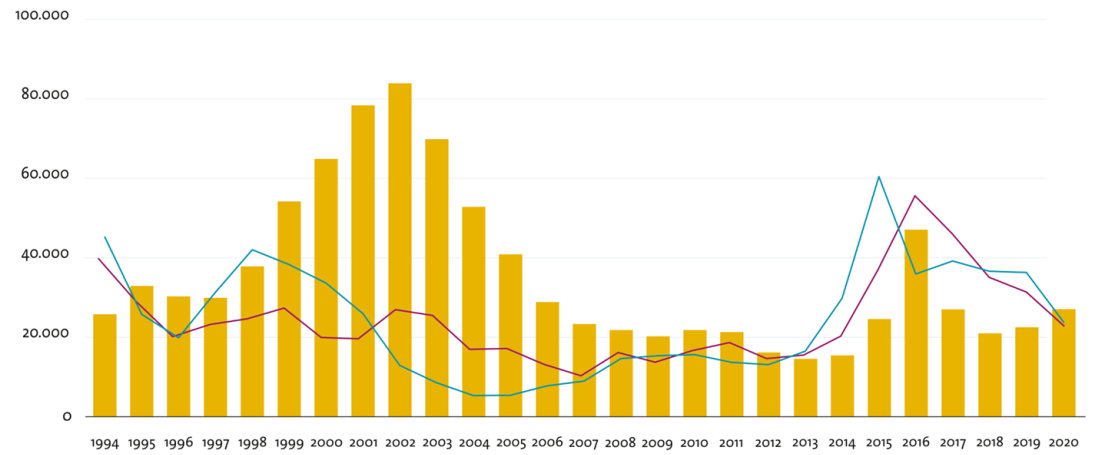
Source: Forced displacement flow dataset

Asielinstroom per jaar in Nederland

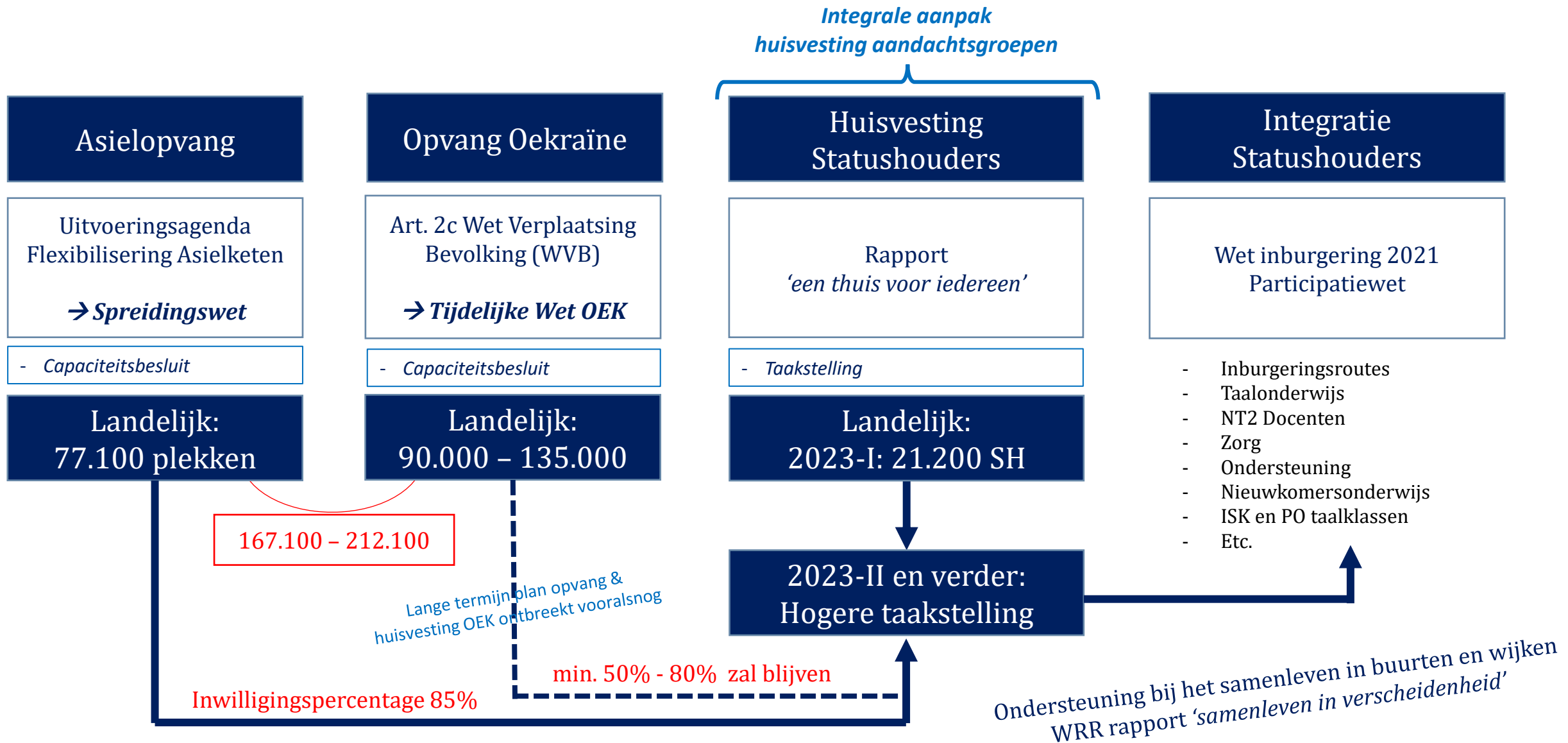

Stijging na corona, achterstanden IND, knelpunten met uitstroom

- Jaarlijkse bezetting
- Instroom COA
- Uitstroom COA

Opgaven voor gemeenten

Opvang

Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen

vastgesteld Landelijke Regietafel 14 mei 2020

*Samenwerken aan flexibele opvang en begeleiding
naar integratie of terugkeer*

De *Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen* is op 14 mei 2020 vastgesteld en beschrijft het toekomstige opvanglandschap in Nederland.

Afspraak werd gemaakt dat de rijksoverheid, samen met het COA en de medeoverheden zou toewerken naar de realisatie van het in de uitvoeringsagenda beschreven toekomstbeeld.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/migratie/documenten/rapporten/2020/05/14/uitvoeringsagenda-flexibilisering-asielketen>

Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen

vastgesteld Landelijke Regietafel 14 mei 2020

Samenwerken aan flexibele opvang en begeleiding
naar integratie of terugkeer

Ambitie

We streven naar een flexibel en effectief asielsysteem, dat menswaardig is voor de asielzoeker, dat kan rekenen op draagvlak in onze wijken, dorpen en steden, waaraan elke bestuurslaag zijn bijdrage levert en waarbij tegelijkertijd de spankracht van lokale gemeenschappen en besturen wordt gerespecteerd. Dit flexibele en effectieve systeem kan reageren op schommelingen in de omvang en samenstelling van de instroom, door de aanpasbaarheid van processen en schaalbaarheid van resources. Dit systeem draagt bij aan terugkeer van afgewezen asielzoekers, en aan tijdige en effectieve integratie van vergunninghouders door een goede aansluiting op huisvesting, werk en integratie

Uitvoeringsagenda Flexibilisering asielketen

=

Beeld toekomstig opvanglandschap

Een stabiel en duurzaam opvanglandschap,
zo evenredig mogelijk verspreid over Nederland
met **77.100** opvangplekken

**Meer
aanmeldlocaties**

Bijzondere groepen

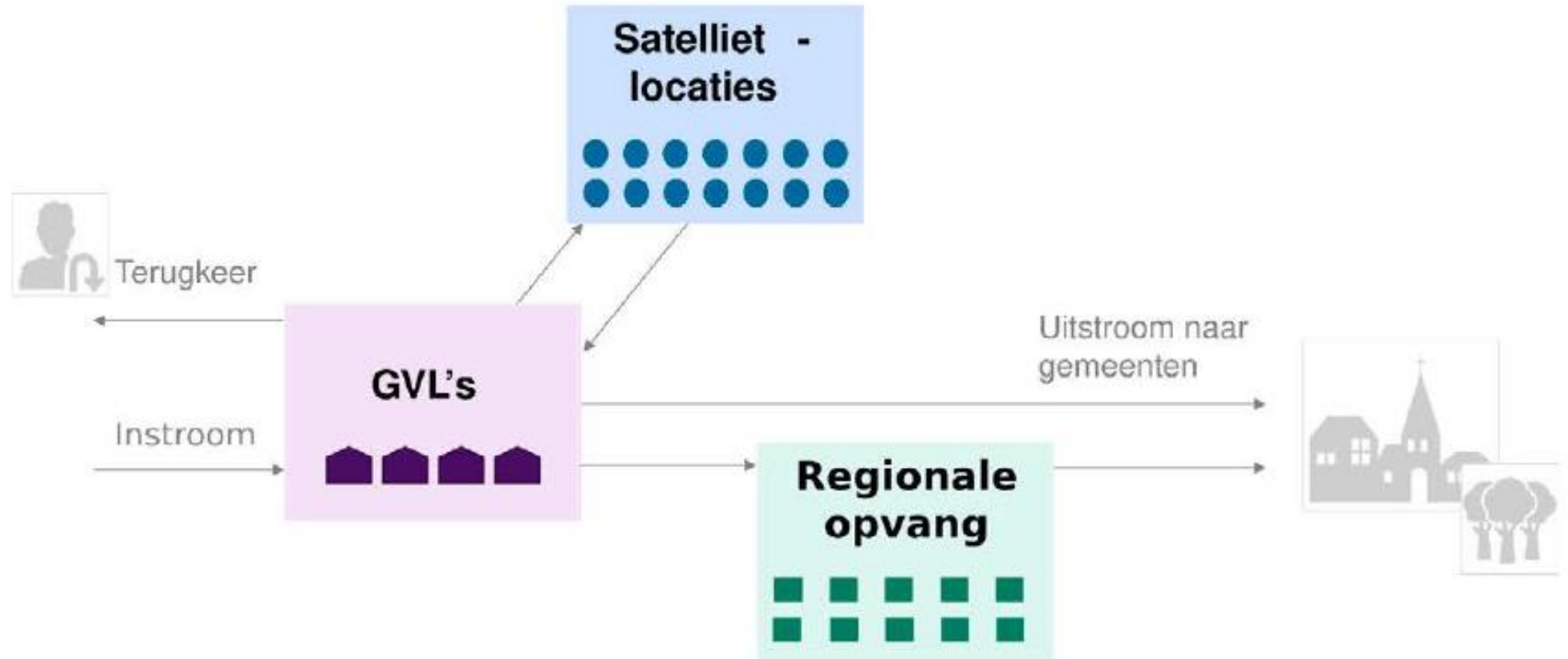
Deels kleinschaliger

Flexibele opvang

Onderdeel van de
Uitvoeringsagenda:

Wettelijke opvangtaak voor
gemeenten *'Spreidingswet'*

Toekomstbeeld: vereenvoudigde schematische weergave

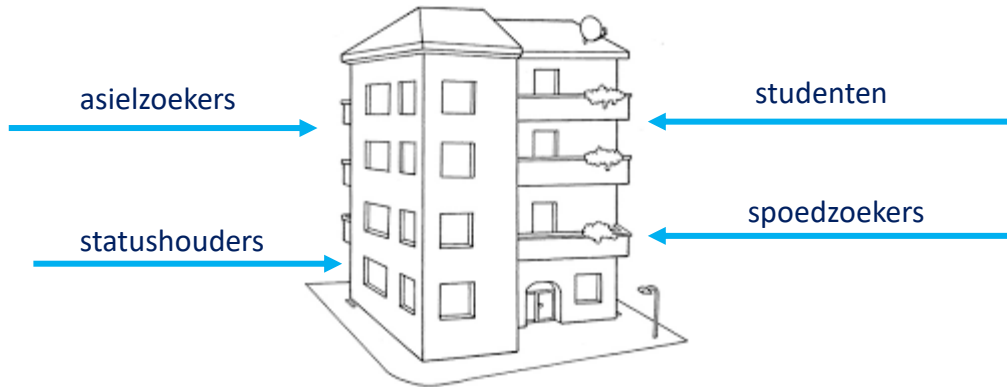
GVL = Gemeenschappelijke Vreemdelingen locatie (bv. een locatie als Ter Apel)

Satellietlocaties = kleinschalige locaties waarvoor de dienstverlening is gekoppeld aan een grotere locatie

Regionale opvang = opvang van kansrijke asielzoekers (opvang in de regio = huisvesting in de regio)

1. Flexibele opvang

Flexibele opvangvormen zijn vormen waar naast asielzoekers en vergunninghouders, gelijktijdig of volgtijdelijk, ook andere groepen woningzoekenden worden ondergebracht.

Toekomstbeeld

Ten minste de helft van het aantal opvanglocaties moet een flexibele opvangvorm zijn

2. Regionale opvanglocaties (ROL)

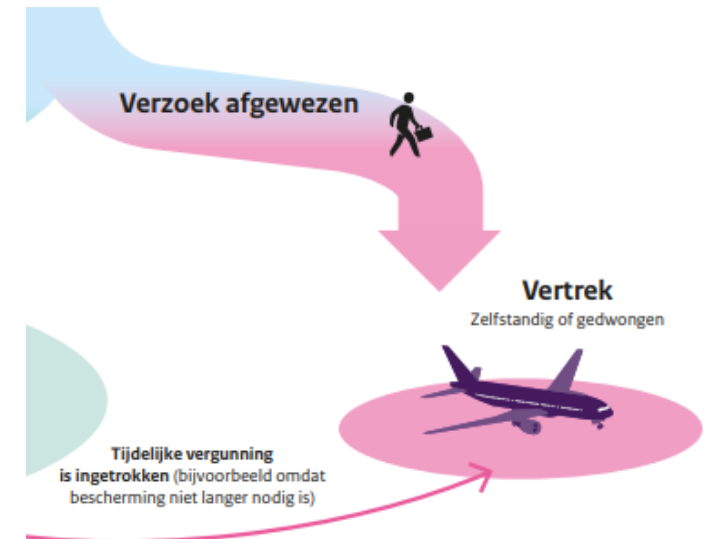
Opvang in de regio
=
Huisvesting in de regio

Landelijke dekking!

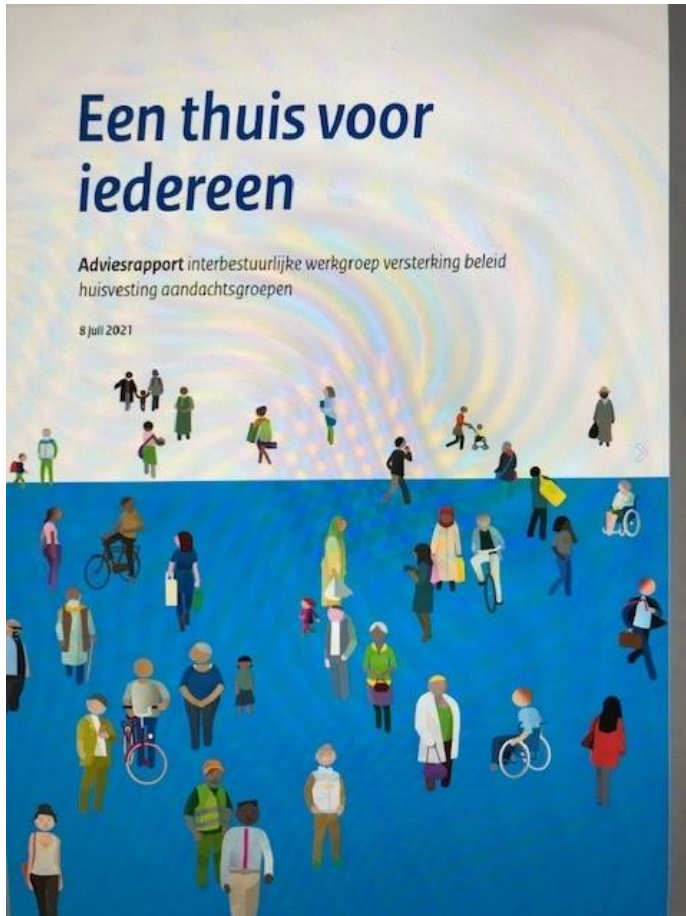
- Minder verhuisbewegingen
- Doorlopende begeleiding vanaf dag 1
- Beter integratie
- Direct richting werk
- ROL kan ook een flexibele locatie zijn

3. Terugkeer

- Snel duidelijkheid bieden
- Goede begeleiding
- Zicht op perspectief

Huisvesting

Het programma *'Een thuis voor iedereen'* is het 2e van de 6 programma's onder de Nationale Woon- en Bouwagenda.

Dit programma heeft als doel te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen (waaronder statushouders) met een evenwichtige verdeling over gemeenten en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/05/11/programma-een-thuis-voor-iedereen>

Opvang en Wonen

OPVANG

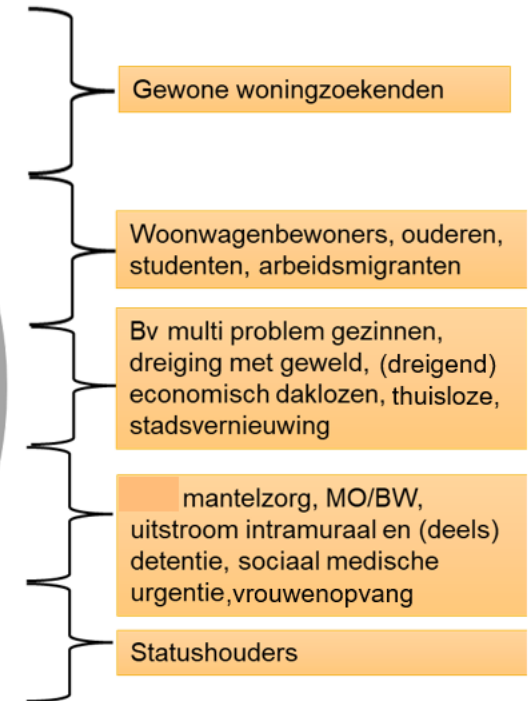
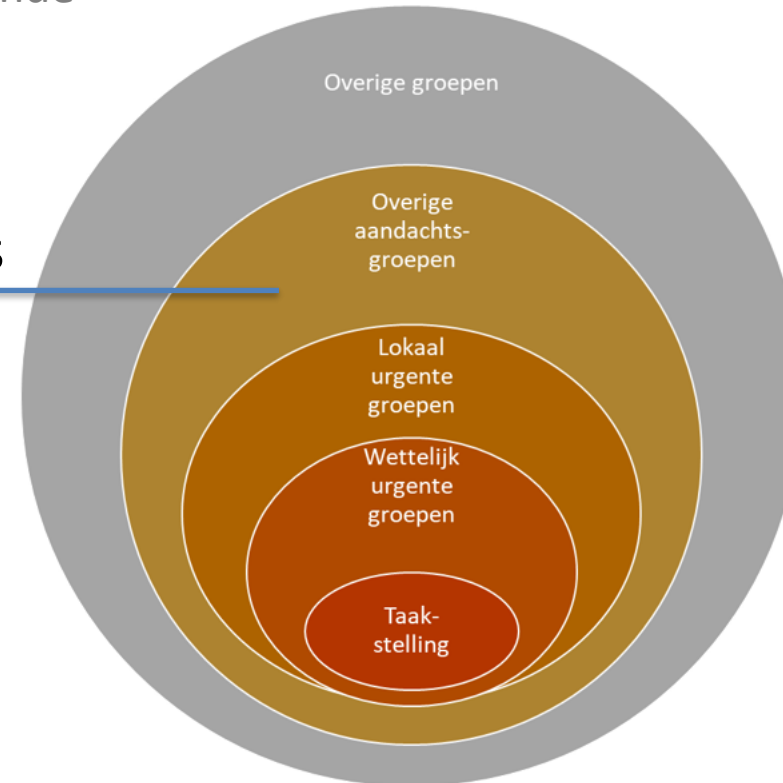
Asielmigranten
Oekraïners
Uitgeprocedeerde asielzoekers

→ **Nieuw capaciteitsbesluit opvang stuwt opgave statushouders (wonen) omhoog**

Vraagt ook om bijbehorende
maatschappelijke
(woon)voorzieningen

WONEN

logies

Verantwoordelijke Opvang

- Rijk/COA
- Gemeente

Verantwoordelijke wonen

- Corporaties
- Markt
- Zorgpartijen

Aangewezen op betaalbaar segment

Verantwoordelijke Logies

- Markt

Inburgering

Wet inburgering 2021 voor raadsleden

Wi2021 is ingegaan op 1 januari 2022.
Gemeenten hebben de regie.

Doel:

alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig mee laten doen in onze samenleving, het liefst door middel van betaald werk.

5 uitgangspunten van de wet:

Tijdige start inburgering

Snelheid inburgering

Maatwerk

Dualiteit: taal + participatie

Kwaliteit inburgeringsaanbod

Belangrijkste taken van gemeenten:

- Begeleiding, waaronder brede intake en PIP (incl. leerbaarheidstoets)
- Leerroutes
- Participatieverklaringstraject
- Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)
- Financieel ontzorgen en financiële zelfredzaamheid
- Maatschappelijke begeleiding

Inspiratie en reflectie:
Bekijk het Pilotprogramma Inburgering

Thema's rond de Wi2021:

I Inburgering in sociaal domein

Integrale benadering van alle relevante wetten.

- Bijvoorbeeld samenloop met Participatiewet

II Leren van de praktijk

Monitoren wat werkt en wat niet.

- Bijvoorbeeld via een verordening

III Begeleiding en naleving

Ondersteuning van en toezicht op inburgeraars.

- Zie de handreiking Naleving

IV Financieel ontzorgen

Inburgeraars helpen om financieel op eigen benen te staan.

- Zie de handreiking Financieel ontzorgen

De nieuwe Wet Inburgering is in werking getreden op 1 januari 2022. Deze nieuwe wet heet de Wet inburgering 2021 en geldt voor iedereen die vanaf 1 januari 2022 inburgeringsplichtig is.

Gemeenten hebben nu een belangrijke rol bij de begeleiding van nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn. Niet iedere nieuwkomer is inburgeringsplichtig. Dit hangt onder andere af van de huidige nationaliteit.

Het doel van de Wet inburgering 2021 is dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in Nederland.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/inburgeren-in-nederland/nieuwe-wet-inburgering>

AZC

Voor-
inburgering

Koppeling
gemeente

Huisvesting

Brede intake

PIP

Maatschappelijke
begeleiding

Financieel
ontzorgen

PVT

Leerroute
(B1, Z, onderwijs)

MAP

Participatie en
re-integratie

Zelfredzaam
heid

Inburgering
examen

Werk

Inburgeren: 3 leerroutes

B1-route

- Taalniveau B1
- Gericht op participatie op de arbeidsmarkt
- Geen minimum- of maximum aantal uur; afronden binnen 3 jaar
- Examen taalniveau B1 en examen KNM

Onderwijsroute

- Taalniveau B1
- Gericht op doorstroming naar regulier beroeps- of wetenschappelijk onderwijs
- 1000 uur taal en 500 uur andere vakken
- Examen taalniveau B1 en examen KNM

Zelfredzaamheidsroute

- Streefniveau A1
- Gericht op deelname aan de Nederlandse samenleving
- 800 uur taal en 800 uur participatie
- Geen examen; afronding via eindgesprek met gemeente

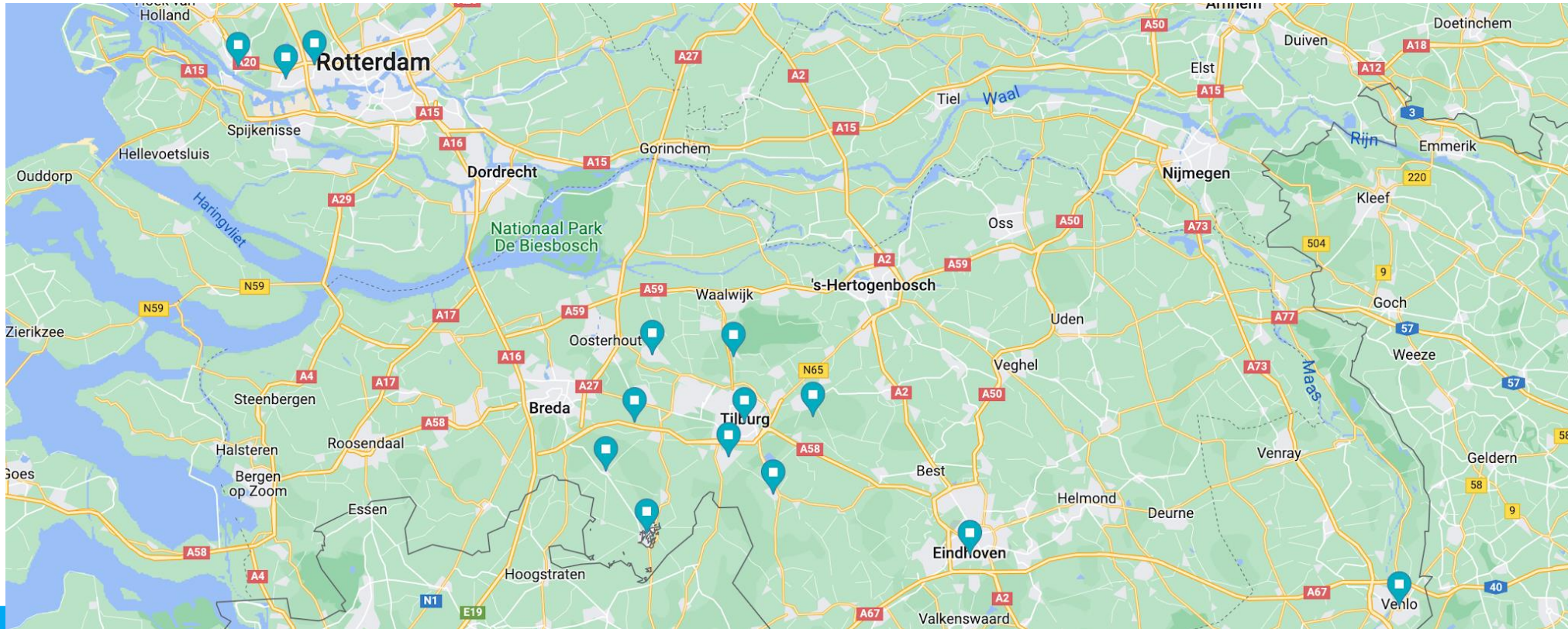
Over Refugee Team

- Ontstaan in 2016 - in samenwerking met de gemeente Tilburg: Vluchtelingen aan het werk helpen via vrijwilligerswerk bij sportevenementen, festivals en verenigingen.
- Sinds nieuwe inburgeringswet in Midden-Brabant verantwoordelijk voor de start van de inburgering middels het brede intake programma, oriëntatiefase en maatschappelijke begeleiding.

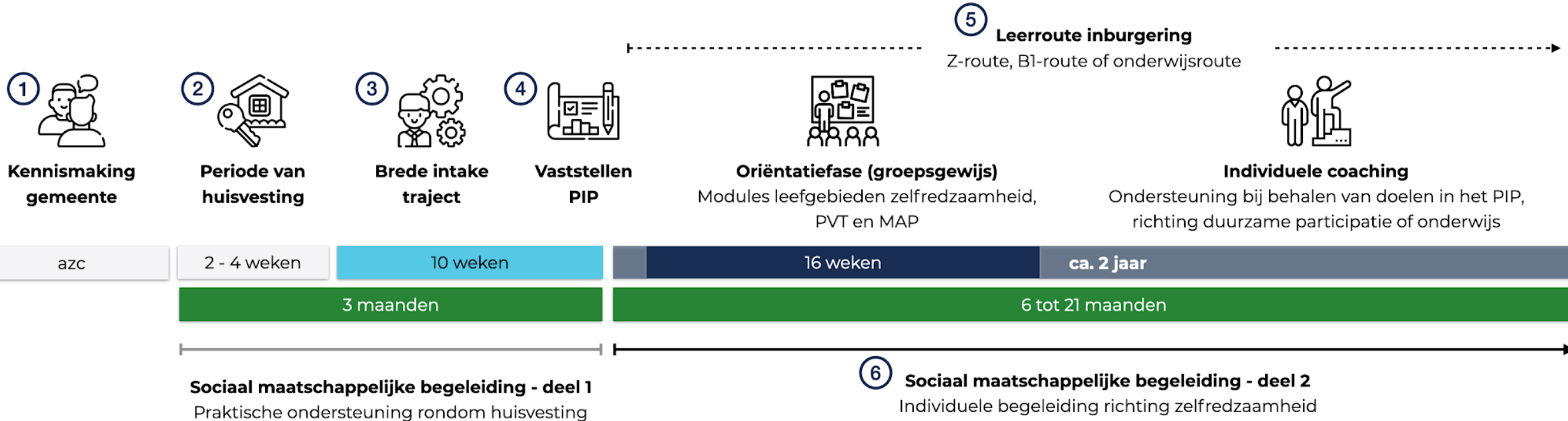

Over Refugee Team

- Sociale onderneming
- Werkzaam in 14 gemeenten

Aanpak inburgering

Brede intake programma

De Brede intake is het eerste traject dat we aanbieden voor inburgeraars. In een programma van 10 weken bereiden we inburgeraars voor op de inburgering. Zij starten hier al mee in het AZC of direct na huisvesting in de gemeente. Het einddoel van de Brede Intake is het opleveren van een Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP), waarmee elke deelnemer diens inburgeringsroute kan starten. In het PIP staan de persoonlijke doelen van een inburgeraar, zoals de uitstroom naar studie, vrijwilligerswerk of betaald werk en het beoogde einddoel qua taalniveau.

In de workshops wordt ingezoomd op hoe hun leven was in land van herkomst, hoe het nu is en waar iemand heen kan en wil. Aan het eind is er een presentatie richting gemeente en start na een driegesprek de officiële inburgeringsroute.

Oriëntatiefase – PVT – MAP

In de oriëntatiefase worden de inburgeraars meer op niveau ingedeeld. Aan de hand van groepsworkshops wordt ingezoomd op diverse leefgebieden: financiën, wonen & in de buurt, gezondheid, opvoeden (voor ouders), onderwijs in Nederland en werk (Module MAP) en digitale vaardigheden.

Ook wordt de eerste stap gezet richting participatie, dit kan gaan om een vaste vrijwilligersplek of zelfs al een eerste betaalde baan.

Verplicht voor iedere inburgeraar is de participatieverklaring, workshops over de waarden in Nederland. Er wordt stilgestaan bij vrijheid, solidariteit, gelijkwaardigheid en participatie. Deze workshops worden afgerond met een tekenceremonie waar men verklaard dat men bereid is mee te doen in de Nederlandse samenleving.

Maatschappelijke begeleiding

Het doel van de persoonlijke begeleiding is dat de deelnemers meer zelfredzaam worden op verschillende leefgebieden. In Tilburg wordt de maatschappelijke begeleiding opgesplitst in twee onderdelen:

- a) praktische hulp bij huisvesting (3 maanden)
- b) voorlichting en vaardigheden (9 tot 15 maanden)

Binnen het eerste onderdeel worden inburgeraars ondersteund bij alle praktische zaken die komen kijken bij het huisvestingsproces in de gemeente; van het tekenen van een huurcontract en het afsluiten van een contract voor gas, water en licht, tot het aanmelden bij een zorgverzekering en het regelen van een tandarts. Deze taak wordt uitgevoerd door Vluchtelingenwerk.

Daarna start voorlichtingen en vaardigheden heeft daarnaast het doel om de inburgeraar binnen de gemeente zo snel mogelijk te begeleiden naar zelfredzaamheid op verschillende leefdomeinen. Hierbij koppelen we de inburgeraar aan een coach voor individuele begeleiding. Afhankelijk van het niveau van de deelnemer duurt deze begeleiding 9 tot 15 maanden.

